

Záměr výkupu akcií společnosti Ostravské vodárny a kanalizace

Cílem návrhu klubu zastupitelů KSČM v ZMO je zajistit aby provozování komunálního vodárenství v Ostravě bylo plně pod kontrolou města. Tento krok umožní zajistit, aby byla cena vody v budoucnu udržena jen na úrovni nezbytné pro provozování systému, jeho modernizaci a rozvoj a aby zisky z provozu systému byly využity na investice do vodovodní a kanalizační sítě nikoliv k akumulaci bohatství soukromých vlastníků akcií provozní společnosti.

K naplnění uvedeného kroku navrhuje Klub KSČM v Zastupitelstvu města Ostravy:

1. Schválení záměru výkupu akcií OVAK a zahájení jednání se společností SUEZ Groupe a dalšími vlastníky o tomto výkupu.
2. Přípravu studie finanční náročnosti případného vybudování nové městské provozní společnosti jako alternativy kroku 1.

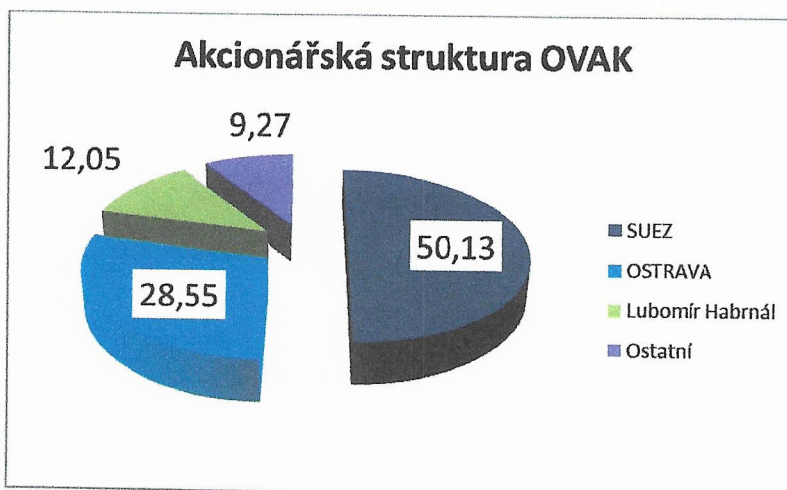
K naplnění uvedeného navrhuje následující usnesení:

1. Zastupitelstvo města deklaruje zájem města Ostravy na získání plné kontroly nad provozováním vodovodní a kanalizační sítě v Ostravě.
2. Zastupitelstvo města rozhodlo o záměru nabytí všech akcií společnosti Ostravské vodárny a kanalizace a. s. vlastněných společností SUEZ Groupe, zjednodušená akciová společnost, se sídlem Tour Cb 21, 16, place de l'Iris, 92040 Paris La Défense Cedex, Francie, zapsané v obchodním a podnikovém rejstříku vedeném rejstříkem při Obchodním soudu v Nanterre, identifikační číslo 410 118 608 R.C.S. NANTERRE.
3. Zastupitelstvo města ukládá radě města zahájit jednání se zástupci společnosti SUEZ Groupe, zjednodušená akciová společnost, o podmínkách nabytí všech akcií společnosti Ostravské vodárny a kanalizace a. s. vlastněných společností SUEZ Groupe, zjednodušená akciová společnost.
4. Zastupitelstvo města ukládá radě města zahájit přípravu studie finanční náročnosti alternativního zabezpečování dodávek vody a odvádění a čištění odpadních vod prostřednictvím nové provozní společnosti vybudované „na zelené louce“.
5. Zastupitelstvo města ukládá radě města předkládat pravidelně čtvrtletní písemnou zprávu o vývoji jednání o odkupu akcií společnosti Ostravské vodárny a kanalizace a. s. vlastněných společností SUEZ Groupe, zjednodušená akciová společnost.

Zdůvodnění

Ostrava v minulosti přistoupila, podobně jako mnohá jiná města, k provozování vodovodů a kanalizací ve vlastnictví města prostřednictvím provozní společnosti, jejímž většinovým vlastníkem je nadnárodní korporace.

V případě Ostravy se jedná o společnost SUEZ Groupe (dále je SUEZ), která je držitelem 50,13 % akcií provozní společnosti Ostravské vodárny a kanalizace a. s. (dále jen OVAK) Statutární město Ostrava vlastní pouze menšinový podíl - konkrétně 28,55 %.

Ostravské vodárny a kanalizace a. s. mají v pronájmu infrastrukturu na základě „Smlouvy o nájmu vodohospodářského majetku a o provozování vodárenských a kanalizačních služeb“ ze dne 9. listopadu 1994. Tato smlouva byla 22. 12. 2000 nahrazena „Koncesní smlouvou“, platnou do 31. prosince 2024. Společnost Ostravské vodárny a kanalizace a. s. tak bude provozovat vodovodní a kanalizační na základě uvedené smlouvy ještě po období následujících čtyř let.

Lze důvodně předpokládat, že i po vypršení platnosti uvedené smlouvy bude snaha pokračovat v provozování vodovodů a kanalizací opět prostřednictvím uvedené společnosti.

Důvody jsou nasnadě:

1. Statutární město je vlastníkem nezanedbatelného podílu akcií společnosti OVAK – drží 28,55 % akcií.
2. Statutární město Ostrava nemá plnou autonomii a nedokáže v aktuálním historickém okamžiku provozovat vodovodní a kanalizační síť samo. Dle odpovědi primátora města na podnět člena zastupitelstva města Martina Jurošky (KSČM) schválené zastupitelstvem města dne 10. dubna 2019 je „zajištění provozování a kanalizací možné pouze s provozním majetkem ve vlastnictví Ostravských vodáren a kanalizací, a.s. ...Bez tohoto majetku by nebylo možno řádně zabezpečit dodávku pitné vody a odvádění a čištění odpadních vod.“ K tomu, aby město mohlo řádně provozovat vodohospodářskou infrastrukturu a

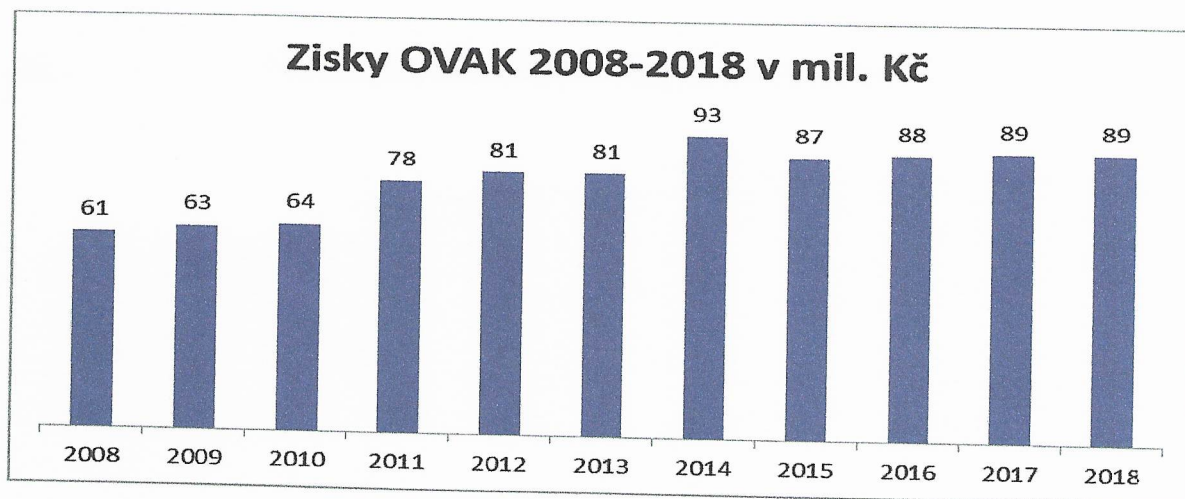
zajišťovat dodávky pitné vody a odvádění a čištění odpadních vod by bylo nutno dle výše uvedené odpovědi nutno:

- zřídit středisko provozu vodovodů
- zřídit středisko provozu kanalizační sítě
- zřídit vodohospodářské laboratoře
- zřídit vodohospodářský dispečink
- zřídit zákaznické centrum
- pořídit budovy, provozní techniku a rovněž softwarové vybavení pro výše uvedená střediska.

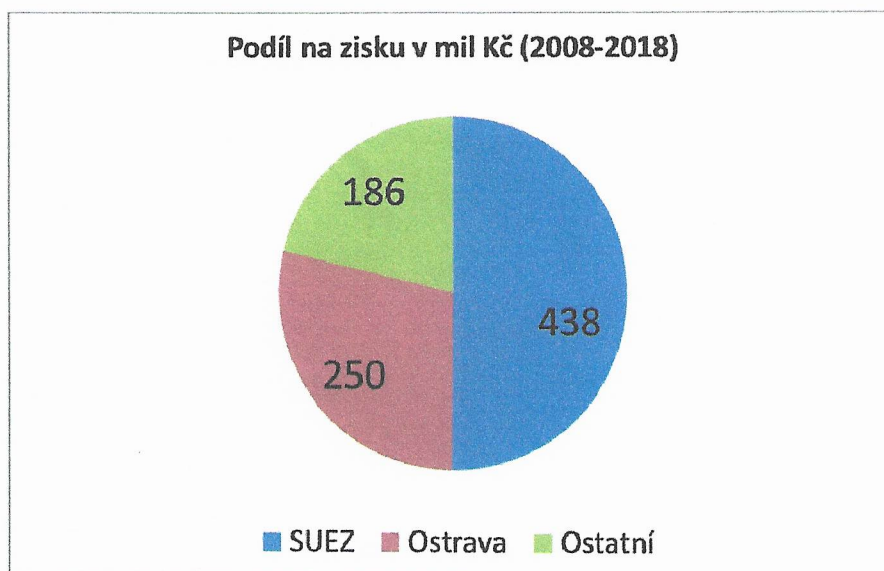
Předpokládané náklady na zabezpečení majetku nutného k provozování vodohospodářské infrastruktury, kterým disponuje společnost Ostravské vodárny a kanalizace a. s., jsou přitom odhadnuty na 0,8 – 1 miliardu Kč.

Z výše uvedených důvodů plyne, že je racionální, aby provozování vodovodů a kanalizací bylo zajišťováno opět společností Ostravské vodárny a kanalizace a. s.

Současně je však žádoucí, aby to bylo právě město, které bude většinovým (ideálně) jediným vlastníkem provozní společnosti. Není v zájmu občanů města, aby na dodávkách pitné vody a odvádění a čištění odpadních vod, profitovala zahraniční korporace formou generování zaručeného zisku, které je v ekonomické teorii rovněž nazýván jako dobývání renty. Voda má charakter základního existenčního statku, k němuž dosud nebyl nalezen substitut a její spotřeba je základním předpokladem udržení života. Spotřeba je tedy nezbytná a byznys (a tedy i zisk) je de facto zaručen.

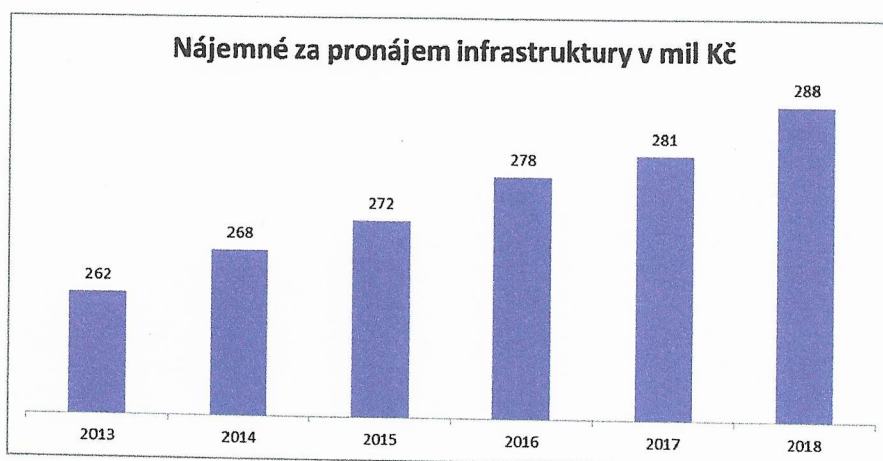

Za období 2008 – 2018 dosáhl celkový objem zisků výše 874 mil. Kč. Podíl města na tomto zisku činil 250 mil. Kč. Zbývající část zisků v celkové výši 624 mil. Kč náleží soukromým podílníkům (SUEZ a ostatní). Uvedené finanční prostředky přitom mohly být využity např. pro modernizaci vodovodní a kanalizační sítě či pro budování chybějících částí kanalizační sítě v Ostravě.

Není žádný racionální důvod k tomu, aby na dodávkách vody pro občany města i jiné subjekty profitovala formou takového zaručeného zisku jakákoliv zahraniční korporace resp. jakýkoliv jiný soukromý vlastník.

Tyto soukromé subjekty nepřinášejí přidanou hodnotu a neinvestují vlastní prostředky do rozvoje vodovodní a kanalizační sítě. Opravy a investice jsou hrazeny městem a financovány z nájemného, které město inkasuje za pronájem vodovodní a kanalizační sítě provozní společnosti OVAK. Tento příjem města v posledních letech dosahoval výše 280 – 290 mil. Kč.

S ohledem na výše uvedené je žádoucí pro občany Ostravy, aby město získalo plnou kontrolu nad provozní společností zajišťující dodávky vody a odvádění a čištění odpadních vod.

Cestou k dosažení tohoto cíle je odkup akci od společnosti SUEZ za cenu stanovenou znaleckými posudky. Na takto stanovenou cenu bude mít bezesporu vliv skutečnost, že činnost provozní společnosti je provázána s infrastrukturou v přímém vlastnictví města Ostravy a hodnota společnosti je tak do značné míry svázána právě s provozem ostravských vodovodů a kanalizací.

Alternativou k odkupu akcií je pak vytvoření kapacit pro provozování vodovodů a kanalizací městem, resp. nově zřízenou společností vlastněnou výhradně městem. Dle odhadů by investiční náklady na vybudování těchto kapacit neměly přesáhnout 1 miliardu Kč. Tato částka představuje rovněž referenční rámec pro posuzování ekonomické výhodnosti odkupu akcií od SUEZ a jiných soukromých subjektů.

S vědomím budoucích pozitivních efektů opětovného získání plné kontroly veřejného sektoru přistupují také další samosprávy v České republice k výkupům podílů v provozních společnostech (např. obce v Libereckém kraji, Plzeň, Praha) a problém si uvědomují také zástupci většiny relevantních politických stran. (viz příloha).